

4. számú napirendi pont

NÓGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

NÓGRÁD MEGYEI FŐJEGYZŐ

33 - 10/2013. ikt .sz.

ÖSSZEFOGLALÓ ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS
a 2012. évi belső ellenőrzési tevékenységről, a belső kontrollrendszer
működésének értékeléséről

Készült: a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2013. március 21-ei ülésére
Előkészítette: Györiné Új Mária belső ellenőr, Bácskai Katalin

Tisztelt Közgyűlés!

A 2012. évi belső ellenőrzési tevékenységről az alábbiak figyelembe vételével adunk számot:

1. Az elmúlt évben alapvetően megváltoztak az önkormányzat kötelező feladatai, ezzel párhuzamosan átalakult az Önkormányzati Hivatal (a továbbiakban: hivatal) szervezete, struktúrája, mely érintette a belső kontrollrendszert is. A belső ellenőrzés eddigi gyakorlatán is változtatni kellett, tekintettel a humánerőforrás és a költségvetés korlátaira, az ellátandó feladat volumenére. A belső ellenőrzési tevékenységet polgári jogviszony keretében láttatjuk el.
2. Módosult a jogszabályi környezet is: tevékenységünk kereteit új önkormányzati és államháztartási törvény határozza meg, ezzel összhangban a belső kontrollrendszer és a belső ellenőrzés részletszabályai is változtak.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben előírt tartalom szerint kerül a testület elé beterjesztésre az éves, illetve az összefoglaló ellenőrzési jelentés. A hivatkozott jogszabály 48. §-a alapján:

„Az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével elkészített éves ellenőrzési jelentés, illetve összefoglaló éves ellenőrzési jelentés az alábbiakat tartalmazza:

- a) a belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján az alábbiak szerint:
  - aa) az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése;
  - ab) a bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása;
  - ac) a tanácsadó tevékenység bemutatása;
- b) a belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján az alábbiak szerint:
  - ba) a belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok;
  - bb) a belső kontrollrendszer öt elemének értékelése;
- c) az intézkedési tervek megvalósítása.”

A Nemzetgazdasági Minisztérium 2012 szeptemberében adta ki a vonatkozó útmutatót, mely alapján a költségvetési szervek egységesen, standardizálva tudják összeállítani az éves, illetve összefoglaló ellenőrzési jelentésüket. A határozati javaslat I. sz. melléklete tartalmazza a belső ellenőr által összeállított ellenőrzési tevékenység bemutatását, a II. sz. melléklet pedig a belső kontrollrendszer értékelését.

Kérjük a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

HATÁROZATI JAVASLAT

a 2012. évi belső ellenőrzési tevékenységről, a belső kontrollrendszer működésének értékeléséről

A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 2012. évi belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatását jelen határozat I. sz. melléklet, a belső kontrollrendszer működésének értékelését a II. sz. melléklet szerinti tartalommal elfogadja. A testület tudomásul veszi, hogy az ellenőrzések következtében intézkedési tervek nem készültek.

Salgótarján, 2013. március 4.

Becsó Zsolt

Nógrád Megyei Önkormányzat
Közgyűlésének elnöke

dr. Barta László

Nógrád megyei főjegyző

Nógrád Megyei Önkormányzati Hivatal
Belső Ellenőre

**A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL
VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA
2012. ÉV**

Összeállította:

Győriné Új Mária
belső ellenőr

Salgótarján, 2013. február 12.

a) Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése, a tervtől való eltérések indoka

A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága a 10/2011. (XI. 15.) PEB sz. határozattal fogadta el az eredeti 2012. évi tervet, mely a 2011 novemberében ismert szervezeti struktúrára és jogszabályi környezetre épült. A megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzatok intézményeinek és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény alapján az intézmények fenntartói tevékenysége elkerült a megyei önkormányzattól, végrehajtásra került az adósság konszolidáció, a hivatal humánerőforrás állománya jelentősen átalakult. 2012. január 1-jétől új önkormányzati törvény szabályozza a feladatellátást, új államháztartási törvény lépett hatályba, párhuzamosan a végrehajtási szabályok is megváltoztak.

Mindezek alapján a belső ellenőrzés végzésének módját, az ellenőrzés fókuszát, súlypontját is át kellett tekinteni. Ennek eredményeképp módosításra került az éves ellenőrzési terv, melyet a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság 7/2012. (IV. 17.) PÜB sz. határozattal fogadott el. Ebben átvezetésre került a belső ellenőrzés végzésének módja, tekintettel arra, hogy 2012. május 1-jétől polgári jogviszony keretében valósul meg a feladatellátás.

Az év során a munkafolyamatokban észlelt kockázati tényezők alapján indokolttá vált a tervezett belső ellenőrzések témájának változtatása, időbeli ütemezése. Ez alapján 2012 novemberében ismételtén módosult az éves ellenőrzési terv. A 2012-re tervezett szabályszerűségi ellenőrzés tárgya volt a céljelleggel nyújtott támogatások felülvizsgálata. Véletlenszerűen kiválasztásra került három támogatás, melyek pénzügyi elszámolásai a helyszíni vizsgálat tárgyát képezték. Az ellenőrzési jelentéseket a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság 2012. december 11-ei ülésén elfogadta.

Tárgy	Cél	Módszer
Együtt - Egymásért Mátraterenyén Egyesület 661-3/2012. iktatószámú támogatásának helyszíni ellenőrzése	a céljelleggel nyújtott támogatás szabályozottsága, a bizonylatok teljes körűsége, a számviteli fejelem érvényesülése, a kapcsolódó nyilvántartások vezetése	tételes ellenőrzés
Pásztói Muzsla Néptánc és Hagyományörző Egyesület 364-4/2012. iktatószámú támogatásának helyszíni ellenőrzése	a céljelleggel nyújtott támogatás szabályozottsága, a bizonylatok teljes körűsége, a számviteli fejelem érvényesülése, a kapcsolódó nyilvántartások vezetése	tételes ellenőrzés
Egyházasdengeleg Község Önkormányzata 566-6/2012. iktatószámú támogatásának helyszíni ellenőrzése	a céljelleggel nyújtott támogatás szabályozottsága, a bizonylatok teljes körűsége, a számviteli fejelem érvényesülése, a kapcsolódó nyilvántartások vezetése	tételes ellenőrzés

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény nem volt.

A leírtak alapján, a többször módosított éves ellenőrzési terv végrehajtásra került, nem volt eltérés a tervtől.

Az ellenőrzési feladat a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben foglaltak szerint került ellátásra, amely a tevékenységet meghatározó központi jogszabályok – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormány rendelet – vonatkozó rendelkezései, valamint a Nemzetgazdasági Minisztérium által közzétett minta alapján felülvizsgálatra került.

b) Az ellenőrzések minősége, személyi és tárgyi feltételei, tevékenységet akadályozó és elősegítő tényezők

Az ellenőrzési jelentés-tervezetek összeállításánál érvényesült az igényességre, a kellő részletességre és szakmai megalapozottságra való törekvés. Az ellenőrzések végrehajtása ütemszerű volt.

A vizsgálatok a programban meghatározottak szerint zajlottak, a helyszínelések nyitó megbeszéléssel indultak, és záró tárgyaláson történő egyeztetéssel fejeződtek be.

A megyei önkormányzat hivatalában a belső ellenőrzési feladat polgári jogviszony keretében az UNIVERSAL AUDIT Kft. látja el, munkavégzésre jogosult Györiné Új Mária. Az ellenőr a tevékenység folytatásához a jogszabályban meghatározott, szakirányú felsőfokú végzettséggel, illetve gyakorlattal rendelkezett, valamint eleget tett a regisztrációs kötelezettségének.

A feladatellátás tárgyi körülményeiről – a szerződés alapján – a belső ellenőr gondoskodik.

A belső ellenőr szervezeti és funkcionális függetlensége biztosítva volt, összeférhetetlenségi esetre nem került sor, belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozás nem történt, a belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényező szintén nem merült fel.

c) Tanácsadói tevékenység

Tanácsadói tevékenységre tervezett kapacitás 2012-ben 3 munkanap volt. A szabályzatok teljeskörű felülvizsgálata során került igénybevétele ez a tevékenység. Elsősorban a számviteli és pénzügyi területet érintő szabályzatok kidolgozása alkalmával vált szükségessé a belső ellenőr véleménye, javaslata.

Nógrád Megye Főjegyzője

**A BELSŐ KONTROLLRENDSZER
MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE
2012. ÉV**

Összeállította:

dr. Barta László

Salgótarján, 2013. február 15.

a) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok, intézkedések

A belső kontrollrendszer szabályszerűségének biztosítása érdekében a 2012. év kiemelt feladata volt a megváltozott jogszabályi környezetből következően az új feladat-, és határhörökhöz igazodóan a hivatal ügyrendje, a munkaköri leírások, szabályzatok teljes körű felülvizsgálata.

A Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság 4/2012. (II. 7.) PÜB sz. határozattal jóváhagyta a hivatal ügyrendjét. Ezzel összhangban átdolgozásra kerültek a munkaköri leírások.

Felülvizsgálatra került a hivatal és az önkormányzat szabályzatrendszere, az azokat meghatározó rendelkezések.

2012. évben 2 elnöki, 12 elnöki-főjegyzői együttes, 20 főjegyzői, 2 gazdasági iroda vezetői rendelkezés került újrafogalmazásra, megteremtve ezzel a helyi szabályozás, a kontrollkörnyezet zártságát és teljeskörűségét.

b) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

1. KONTROLLKÖRNYEZET értékelése:

A kontrollkörnyezet a teljes kontrollrendszer alapja. Biztosítja a fegyelmet és a szervezeti felépítést, valamint azt a "légkört", amely befolyásolja a belső kontroll általános minőségét. Átfogóan hat arra, hogyan határozzuk meg a stratégiát és célokat, a kontrolltevékenységek strukturáltságát.

1.1.Célok és szervezeti felépítés: az önkormányzat feladatait, céljait a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rögzíti. A sarkalatos törvény alapján került kialakításra a hivatal átlátható struktúrája, felépítése, maximálisan igazodva a költségvetési keretekhez.

1.2.Belső szabályzatok: a szabályzatok felülvizsgálata megtörtént.

1.3.Feladat-, és felelősségi körök: az új munkaköri leírások egyértelműen meghatározzák a feladatokat és a felelősségi viszonyokat.

1.4.A folyamatok meghatározása és dokumentálása: a munkafolyamatok rögzítettek, a dokumentáció zárt rendszerű, nyomon követhető.

1.5.Humán-erőforrás: a központi költségvetési támogatást figyelembe véve került meghatározásra a hivatal létszám előirányzata, azonban a leterheltség néhány munkaterületen feszültséget okoz.

1.6.Etikai értékek és integritás: magas szakmai követelmény és igényesség; tekintettel a hivatal létszámára a feladatok integritása szükségszerű. A közgyűlés a 37/2012. (IV. 26.) Kgy. határozatával elfogadta a hivatal hivatásetikai alapelveinek és etikai eljárásának meghatározásáról szóló dokumentumot.

2. KOCKÁZATKEZELÉS értékelése:

A kockázatkezelési rendszeren belül fel kell mérni és meg kell állapítani a költségvetési szerv tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat, valamint meg kell határozni az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követése módját.

- 2.1. A kockázatok meghatározása és felmérése: az éves ellenőrzési tervek felülvizsgálata keretében rögzítésre kerültek a kockázatok.
- 2.2. A kockázatok elemzése: szintén az éves ellenőrzési terv tartalmazza a kockázatok súlyozását, átlagát.
- 2.3. A kockázatok kezelése: a 18/2012. számú főjegyzői rendelkezés tartalmazza a kockázatkezelési szabályzatot, melynek függelékében a kockázatkezelési munkacsoport vezetője, tagjai rögzítésre (nevesítésre) kerültek.
- 2.4. A kockázatkezelés teljes folyamatának felülvizsgálata: a 18/2012. számú főjegyzői rendelkezés 2. számú függeléke tartalmazza a hivatal kockázati térképét. Ez magában foglalja a bekövetkezés valószínűsége alacsony, szervezetre gyakorolt hatása magas; bekövetkezés valószínűsége alacsony, szervezetre gyakorolt hatása alacsony; bekövetkezés valószínűsége magas, szervezetre gyakorolt hatása alacsony; bekövetkezés valószínűsége magas, szervezetre gyakorolt hatása magas folyamatokat.
- 2.5. Csalás, korrupció: folyamatos zárt rendszere miatt alacsony valószínűségű.

3. KONTROLLTEVÉKENYSÉGEK ÉRTÉKELÉSE:

A költségvetési szerv vezetője köteles a szervezeten belül kontrolltevékenységeket kialakítani, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez. A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést.

- 3.1. Kontrollstratégiák és módszerek: a kontrolltevékenységek azok az eszközök, eljárások, mechanizmusok, amelyeket a szervezet vezetése annak érdekében hozott létre, hogy elősegítse a szervezet célkitűzéseinek elérését. A folyamatba épített kontrollok súlya megnövekedett.
- 3.2. Feladatkörök szétválasztása: a munkaköri leírások tartalmazzák az egyes feladatköröket.
- 3.3. A feladatvégzés folytonossága: az alacsony fluktuáció biztosítja a folytonosságot.

4. INFORMÁCIÓ ÉS KOMMUNIKÁCIÓ ÉRTÉKELÉSE:

E kategórián belül biztosítani kell, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljussanak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez. Az információs rendszerek keretében a beszámolási rendszereket úgy kell működtetni, hogy azok hatékonyak, megbízhatóak és pontosak legyenek, a beszámolási szintek, határidők és módok világosan meg legyenek határozva.

- 4.1. Információ és kommunikáció: a vonatkozó és megbízható információ meghatározását és megszerzését, továbbá az alkalmazottak és vezetők számára megfelelő formában és időben történő eljuttatását a heti rendszerességgel megtartott vezetői értekezletek biztosítják.
- 4.2. Iktatási rendszer: szoftverrel támogatott napra kész rendszer, támogatja az iratok nyomon követését.
- 4.3. Hiányosságok, szabálytalanságok, korrupció jelentése: vezetői megbeszélés, jelentés keretében kialakított rendszer.

5. NYOMON KÖVETÉSI RENDSZER (MONITORING):

A költségvetési szerv vezetője köteles olyan monitoring rendszert működtetni, mely lehetővé teszi a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését. A költségvetési szerv monitoring rendszere az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll.

- 5.1. A szervezeti célok megvalósításának monitoringja: A belső kontrollok monitoringja magába foglalja a vezetés rendszeres felügyeletet gyakorló tevékenységét, valamint más műveleteket, amelyeket az alkalmazottak hajtanak végre feladatkörük ellátása keretében. Hivatalunknál megfelelő, folyamatos visszacsatolás a jellemző.
- 5.2. A belső kontrollok értékelése: több lépcsősek, folyamatos a nyomon követés, hatékony megvalósulást elősegítő.
- 5.3. Belső ellenőrzés: magas színvonalú.